

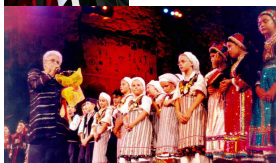
Δόμνα Σαμίου "Η παράδοση μας μέσα από το έργο της"

Συντάκτης: Γκουνέλας Χρήστος
Τετάρτη, 04 Απρίλιος 2012 10:44

Μουσικό άρθρο - Αφιέρωμα - Βιογραφία: "Η **Δόμνα Σαμίου**

είναι η **μουσική** μας **παράδοση**,

είναι η **ιέρεια** - **βασίλισσα** της **παράδοσης**"



«Όσοι απομείναμε πιστοί στη Παράδοση, όσοι δεν αρνηθήκαμε το γάλα που βυζάξαμε, αγωνιζόμαστε, άλλος εδώ , άλλος εκεί, καταπάνω στην ψευτιά. Καταπάνω σ' αυτούς που θέλουνε την Ελλάδα ένα κουφάρι χωρίς ψυχή, ένα λουλούδι χωρίς μυρουδιά ».

Πόσο σοφά και επίκαιρα είναι αυτά τα λόγια του **Φώ τη Κόντογλου**.

Στις 10 Μαρτίου 2012 έφυγε από αυτό τον κόσμο μια μεγάλη τέτοια αγωνίστρια της Παράδοσης, **η Κυρά Δόμνα Σαμίου, η Αρχόντισσα της Εθνικής μας Μουσικής**.

Η Δόμνα Σαμίου γεννήθηκε στις 12 Οκτωβρίου 1928 στην Καισαριανή της Αθήνας, παιδί ξεριζωμένων Ελλήνων από τα Άγια χώματα της Μικρασίας μεγάλωσε μέσα στη φτώχεια μαθαίνοντας τα τραγούδια της Παράδοσης πρώτα από τον πατέρα της και τη γειτονιά και κατόπιν από το **μεγάλο δάσκαλο της Εθνικής μας Μουσικής Σίμωνα Καρρά**.

Με το μικρό της κασετοφωνάκι από τη δεκαετία του 1960 όργωσε στη κυριολεξία όλη την Ελλάδα ακολουθώντας το παράδειγμα του δασκάλου της, καταγράφοντας επιτόπια, διασώζοντας και κατόπιν **διαδίδοντας την πλούσια Ελληνική Παράδοση κατ' ευθείαν από τη πηγή της: τους γνήσιους εκφραστές της, τους απλούς ανθρώπους της Ελληνικής Υπαίθρου**.

Το έργο της κυρά Δόμνας, που επέστρεψε και πάλι στη διάθεση του λαού μέσα από εκπομπές της στην Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση, μέσα από την πλούσια δισκογραφία της, που με τη μελωδική της φωνή τραγούδησε όλες τις επιμέρους παραδόσεις των Ελλήνων (Ελλαδικού χώρου και αλησμόνητων πατρίδων) καθώς επίσης και από τα γραπτά της, είναι ανεκτίμητης αξίας. Η συνεργασία της με τον Εθνικό μας Νιόνιο εντυπωσίασε και άγγιξε το νεανικό κοινό μέσα στη ζοφερή περίοδο της χούντας. Σε ανταμοιβή όλων αυτών τιμήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εξ ονόματος της Ελληνικής Πολιτείας και αναγνωρίστηκε από όλους τους Έλληνες.

Η ίδια είχε σημειώ σει σε συνέντευξή της ότι ο κύριος λόγος που την έκανε να ασχοληθεί με τόσο πάθος με την Παράδοση ήταν η αλλοίωση της Δημοτικής μας

Μουσικής. Μια αλλοίωση που δυστυχώς είναι εμφανής σε πολλά πανηγύρια και εκδηλώσεις, όταν οι μουσικοί ή οι τραγουδιστές αυθαιρετούν στο στίχο, στο ρυθμό και στη μελωδία των τραγουδιών τόσο που να τα καθιστούν αγνώριστα σε σχέση με το πρωτότυπο. Επιπλέον, η μη χρησιμοποίηση της παραδοσιακής ζυγιάς (ορχήστρα με κλαρίνο, βιολί, λαούτο και κρουστά και άλλες φορές επιπλέον με σαντούρι, κανονάκι και ούτι), αλλά ηλεκτρικών οργάνων (αρμόνια, ηλεκτρικές κιθάρες, ντραμς) και η χρήση μεγάλης έντασης, έρχεται να «αγριέψει» τον ήχο καταργώντας έτσι τη μελωδικότητά του και ταλαιπωρώντας τα αυτιά των ακροατών, που βεβαίως πάντα θα πρέπει να ζητάνε να παίζονται τα αυθεντικά τραγούδια. Η δήθεν «ωραιοποίηση» και εκσυγχρονισμός των δημοτικών μας τραγουδιών χάριν της εμπορικότητας και του «σουξέ» παραχαράσσει την Παράδοση μας, η οποία έχει ανάγκη από ανθρώπους που να δίνουν την ψυχή τους σ' αυτήν, όπως ήταν η Κυρά Δόμνα, που έκανε πάρα πολλά πράγματα αφιλοκερδώς, υποκινούμενη από την αγάπη της για την Ελλάδα και ειδικά για τους νέους ανθρώπους.

Επιπρόσθετα, **η αστυφιλία απομάκρυνε τους Έλληνες από τις πατρογονικές τους ρίζες με άμεσο αντίκτυπο στα ήθη και έθιμά τους,** που ήταν μέχρι τότε πολύτιμο μέρος της ζωής τους.

Η Παράδοση αυτή δημιουργήθηκε όταν η Ελληνική Ύπαιθρος ήταν ζωντανή και οι άνθρωποι της ζούσαν μέσα στη φύση με χίλιες δυο εικόνες μπροστά τους που ερέθιζαν τους λαϊκούς ποιητές να δημιουργήσουν στίχους και μουσική, **όχι για να διακριθούν από τον υπόλοιπο κόσμο και τους ανθρώπους του χωριού τους, αλλά, για να ενώσουν και να ενωθούν με όλο τον κόσμο μέσα από τις ίδιες ιστορίες και τα κατορθώματα των ηρώων, μέσα από τα ίδια συναισθήματα, κάτω από την ίδια κοινή μοίρα που συνδέει όλους μας, τη φυσική δηλαδή φθορά, ανθρώπων και πραγμάτων.**

Από τη γέννα μέχρι το θάνατο όλα τα μεγάλα γεγονότα στη ζωή ενός ανθρώπου συνοδεύονταν από τραγούδι.

Σήμερα πια δε δημιουργούμε δημοτικά τραγούδια, γιατί δε ζούμε. Δυστυχώς απλά επιβιώνουμε. Και όχι μόνο αυτό, αλλά δεν σιγοτραγουδούμε κιόλας στο σπίτι μας ή στη δουλειά μας. Κι αν κάποιον δούμε να το κάνει μας παραξενεύει. Ειδικά τον τελευταίο καιρό που το άγχος, ο φόβος και η κατήφεια είναι φανερά στα πρόσωπα των ανθρώπων - και δικαιολογημένα ως ένα σημείο - το τραγούδι θα μπορούσε να λειτουργήσει ως αντίδοτο σ' αυτή τη δύσκολη συγκυρία.

Στην Ελλάδα, που, χωρίς υπερβολή, είναι η μοναδική χώ ρα στο κόσμο που έχει τέτοια ποικιλία στις παραδόσεις από τόπο σε τόπο, λόγου χάρη άλλου είδους μουσικής συναντάμε στη Θράκη (τραγούδια βάσει της Βυζαντινής Μουσικής) και άλλου είδους στα Ιόνια νησιά(χρησιμοποίηση της Ευρωπαϊκής Μουσικής), παρ'όλα αυτά τα δημοτικά μας τραγούδια παραμελούνται από πολλούς και «πιθηκίζουμε» ξένες μορφές μουσικής - που ασφαλώς δεν είναι «κακές», όταν δεν είναι εις βάρος της Παράδοσής μας- συμβάλλοντας βέβαια και η τηλεόραση σ' αυτό με το να εξοστρακίζει τελείως από τα προγράμματά της εκπομπές παραδοσιακής μουσικής.

Δεν είναι ασφαλώς τυχαίο ότι οι Έλληνες, ακόμη και οι νέοι άνθρωποι, μπορεί να ακούνε ή να διασκεδάζουν με διάφορα είδη μουσικής αλλά με την παραδοσιακή μουσική, πραγματικά, γλεντάνε. **Κι αυτό γιατί αυτή είναι η δύναμη της Παράδοσης. Να περνάει από γενιά σε γενιά εμποτίζοντας το γενετικό κώ δικα των νέων και αγγίζοντας τις ψυχές τους.**

Και σίγουρα είναι παρήγορο το γεγονός ότι οι νέοι που θέλουν να μάθουν την παράδοσή μας -τα τραγούδια μας, τη μουσική μας, τους χορούς μας-αυξάνονται συνεχώς. Αν και στο Ελληνικό Σχολείο η μουσική παιδεία είναι τελείως παραμελημένη, με εξαίρεση τα Μουσικά Σχολεία - που και εκεί υπάρχουν προβλήματα - οι νέοι κατακλύζουν ωδεία, Συλλόγους και σχολές Μητροπόλεων, μαθαίνοντας την Παράδοση των παππούδων τους, για να τη μεταλαμπαδεύσουν στις επόμενες γενιές που θα έρθουν. Αυτός ήταν και ο καημός της κυρά Δόμνας και το πέτυχε. **Άφησε πίσω της ένα τεράστιο έργο, Ιερή Παρακαταθήκη για όλους μας, μια πλειάδα μαθητώ ν και έναν μη κερδοσκοπικό**

[Μουσικό Σύλλογο](#)

που φέρει το όνομά της.

Ελπίζουμε σύντομα η Πολιτεία να αναγνωρίσει περισσότερο το έργο της, κι αυτό να φανεί μέσα από τα σχολεία μας πρώτα απ' όλα, και όσο για μας τους υπόλοιπους, για όσο καιρό υπάρχει τέτοιος τρόπος ζωής που δε μας επιτρέπει να δημιουργούμε πηγαία και αληθινά Δημοτικά τραγούδια, **τουλάχιστον ας σεβόμαστε, ας διατηρούμε και ας ονειρευόμαστε με ό,τι βρήκαμε.**

Γκουνέλας Χρήστος, Πτυχιούχος Θεολογίας, Μουσικός, Ραδιοφωνικός Παραγωγός.

email: cgkounelas@sch.gr